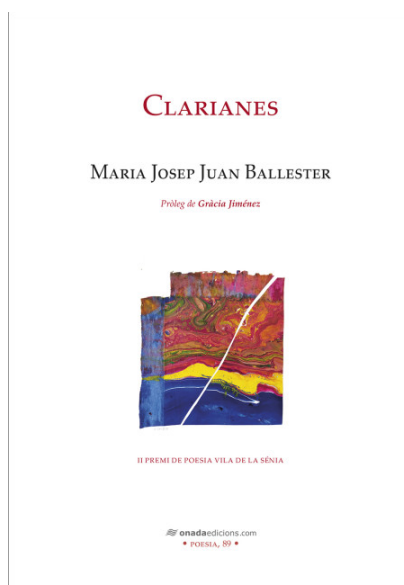

Poesia: la clau mestra que obri l'essència de l'ànima

Autoria: Maria Josep Juan Ballester

Títol: *Clarianes*

Editorial: Onada, Benicarló, 2025

68 pàgines

Aquests darrers anys hem viscut una eclosió de noves veus poètiques, sobretot de dones, algunes de ben joves i d'altres en plena maduresa, poetes que han traslladat sobre el paper totes les vivències i savieses del temps viscut i ens han regalat un bon grapat de títols. És el cas de Maria Josep Juan Ballester que després de deixar l'ensenyament ens descobrí la plenitud de la seua veu: en 2019 guanyava el premi Francesc Dalmau d'Alberic amb *Llibre de viatges* i fins aquest *Clarianes* ha aconseguit els premis següents: *Cauen fulles* premi de poesia de sant Vicent del Raspeig en 2020, *Bressol de blaus*, premi de la Mar de poesia Ajuntament de Castelló en 2020, *Saber qui som* premi de poesia Paco Mollà de Petrer en 2021, i a més ha publicat *Espai de la memòria* (2021) i *Espais de pedra seca* (2024) en col·laboració amb Francesc Tormo (ambdós llibres publicats a Canals, la seua ciutat).

Clarianes, premi de La Sénia, Onada, 2024, va encapçalat per un pròleg de la poeta Gràcia Jiménez que destaca la solidesa de l'autora en un poemari ple d'escletxes de llum malgrat la foscor dels temps que vivim. Maria Josep Juan és una poeta que concep la poesia com un mirall que reflexa el moment de la vida amb tots els ets i uts, amb els moments dolços però també les tristors i dificultats del dia a dia. La poeta de Canals

es dol de les injustícies sense caure en sentimentalismes, reivindica la vida amb una mirada compasiva i sempre esperançadora. M'atreviria a dir que *Clarianes* aporta la llum justa i necessària per a l'època actual.

La poesia, la paraula, és la clau mestra que obri l'essència de l'ànima –diu Maria Josep en el poema “Les distàncies curtes”–i és ben cert perquè el llibre està ple d'aquestes reflexions sobre la paraula, l'art de viure, la celebració de l'amor i l'amistat, això que anomenem “lligams”. A més la paraula i els silencis són definitoris, tenen conseqüències com es confirma a la cita de Jean-Paul Sartre. La poeta n'és molt conscient i es reafirma amb el compromís de viure.

Si anem per parts, la primera, “Mirades interiors”, és una contemplació del dedins però també de l'exterior, la natura, la llum del capvespre ens remeten al silenci interior, les tempestes a les ferides que es cusen amb el fil d'or del Kintsugi i aleshores som nosaltres “valuoses àmfores i fràgils”.

La segona part, “Espais d'estima”, és molt definitòria del seu estil. Maria Josep Juan repassa els seus vincles, aquella “senda dels afectes” que ha transitat i transita, hi apareix un poema en tres parts que titula “Amors”, i destaque el plural perquè, més enllà de l'amor romàntic, els amors són molts i diversos (“l'amor és un i en són molts”, diu) i sobretot la poeta valora la llibertat (“I, quan el rovell ofega // volen ser anella solta”). També en “Trilogia” és l'amor el protagonista a través de la intertextualitat amb la parella Jesse i Celine, en aquella trilogia cinematogràfica on les trobades de l'atzar i els amors efímers ens mostren els camins laberíntics de la vida.

La tercera part, “Veus de dona”, és la més reivindicativa. A través de les veus de diferents dones, algunes mítiques i d'altres històriques, els poemes ens remeten a la guerra, als exilis, a les presons que tant poden ser les de l'antiga Troia com les actuals: Palestina per exemple. Són poemes on sempre hi nia un raig d'esperança, per això no podia faltar el mite de Pandora en aquesta tria. També hi trobem tot un canemàs de vivències de dones que vénen del passat i les seues lluites ens projecten cap a un futur més lluminós, com ho demostren les cites finals d'Aina García Carbó i una altra de Gata Cattana, coneguda poeta i rapera, que demostren aquesta fe en la joventut i sobretot en el futur que representen. Si afegim que cada part es clou amb un “Clarianes” ple de

CAR ACT ERS

Illum podem afirmar que és un poemari amb la dosi de serenitat i d'esperança que necessitem ara mateix. Com l'autora diu: "No deixem // que se'ns marcisca la curiositat // ni que se'ns escape l'esperança".

Imma López Pavia